

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Formannskapet holder møte den 01.10.2019 klokka 10:00 på kommunestyresalen, Kvalsund rådhus.

Innkalte til møtet:

Funksjon	Navn	Forfall	Møtt for
Ordfører	Terje Wikstrøm		
Varaordfører	Jan Arvid Johansen		
Medlem	Grete Svendsen		
Medlem	Robert Wilhelmsen		
Medlem	Yngve Nilsen		

Dersom du ikke kan møte må du melde fra til servicekontoret, på tlf. 78 41 55 55, så snart som mulig.

Forfallsgrunn må oppgis.

Varamedlemmer innkalles etter nærmere varsel.

Saksdokumentene er utlagt til gjennomsyn på servicekontoret og på kommunens hjemmesider.

Kvalsund 24.09.2019

Terje Wikstrøm
Ordfører
(sign.)

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr. Arkivsaksnr.
Tittel

ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN

33/19 19/851

GODKJENNING MØTEPROTOKOLL FSK 13.08.2019

34/19 19/723

NYTT BARNEHAGEBYGG - ENDRING AV PLANTEGNINGER

35/19 18/880

**HANDLINGSPLAN FOR SAMISK SPRÅK OG KULTUR I
KVALSUND KOMMUNE 2019-2024**

36/19 19/750

**HØRING - FORSLAG OM Å UTVIDE DELTAKELSEN I DET
KVOTEREGULERTE FISKET ETTER KONGEKRABBE**

37/19 19/853

**HØRING - NVES FORSLAG TIL EN NASJONAL RAMME FOR
VINDKRAFT PÅ LAND**

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Formannskapet

Saksbehandler: Mari Stevning Bekken

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 19/851

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

33/19 Formannskapet

01.10.2019

GODKJENNING MØTEPROTOKOLL FSK 13.08.2019

Ordførers innstilling:

Møteprotokollen fra formannskapetets møte 13.august 2019 godkjennes.

VEDLEGG:

- Møteprotokoll FSK 13.08.2019

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokollen fra formannskapetets møte 13.august 2019.

Rådmannens tilråding:

Møteprotokollen fra formannskapetets møte 13.august 2019 godkjennes.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Formannskapet

Saksbehandler: Toril Nilsen

Arkiv: 614

Arkivsaksnr.: 19/723

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
20/19	Omsorgs- og oppvekstutvalget	16.09.2019
26/19	Ungdomsrådet	18.09.2019
34/19	Formannskapet	01.10.2019
/	Kommunestyret	15.10.2019

**NYTT BARNEHAGEBYGG - ENDRING AV
PLANTEGNINGER**

Omsorg- og oppvekstutvalgets innstilling:

Kvalsund kommune vedtar å endre plantegninger til nye Kvalsund barnehage fra 4 ordinære avdelinger til 3 større, universelt utformede avdelinger, jfr. løsningen i Håja barnehage i Hammerfest.

Kvalsund Ungdomsråds uttalelse:

KUR støtter å endre plantegningene til nye Kvalsund barnehage fra 4 ordinære avdelinger til 3 store, universelt utformede avdelinger. Fordi barnehagen blir mer fleksibel med tanke på antall barn som kan bli tatt inn.

VEDLEGG:

SAKSOPPLYSNINGER:

I forprosjektet til ny barnehage er det tegnet inn 4 avdelinger, da man ønsker å legge til rette for at det i fremtiden kan bli behov for flere barnehageplasser enn i dagens 3-avdelings barnehage i Kvalsund sentrum.

Barnehagens styrer og pedagogisk konsulent har vært på befaring i 3 barnehager i Alta, samt i Håja barnehage i Hammerfest. Der er det kommet inn mange ulike innspill, som er nyttige å ta med videre i planlegging av nytt barnehagebygg.

En gjenganger i de fleste barnehagene er at de har for lite plass; små avdelinger, små og kalde soveskur, for lite lagerplass, for få kontorarbeidsplasser til pedagogisk personale, for lite møterom. Unntaket er Håja barnehage, den nyeste barnehagen i Hammerfest, bygd for ca. 5 år siden. Den har en universell utforming og har god plass på alle områder og de ansatte er godt fornøyd med barnehagen.

Håja barnehage er bygd med tanke på å kunne ta opp barn gjennom hele året. Det fordrer at de har store nok lokaler og personale til å øke inntaket underveis. Dette styres av Lov om barnehager; der det fremkommer arealnorm og bemanningsnorm:

§ 10 Godkjenning

Arealnorm:

Arealnorm baserer seg på hvor mange barn som faktisk er til stede i barnehagen samtidig: 4 kvadratmeter netto pr. barn over tre år og om lag 1/3 mer pr. barn under tre år.

§ 18 Grunnbemanning.

Barnehagen skal ha minst én ansatt pr. tre barn når barna er under tre og én ansatt pr. seks barn når barna er over tre år.

I en ordinær barnehage er det vanlig å bygge avdelinger beregnet for små og/eller store barn. En småbarnsavdeling har 3 voksne: en pedagogisk leder og to assistenter, med plass til 9 barn under tre år. En storavdeling har 3 voksne med plass til 18 barn over tre år. Arealet på avdelingen må følge krav i barnehageloven, beregnet ut fra antall barn.

I Håja barnehage har man valgt å bygge større avdelinger med utvidet areal, slik at det er mulig å ta inn barn fortløpende i løpet av året. Småbarnsavdelingene er tilpasset arealmessig til å kunne ta inn 3 barn til, totalt 12 barn i stedet for 9. Storavdelingene kan ta inn 6 barn til, totalt 24 barn, i stedet for 18, eventuelt der de har en blandet avdeling med barn både under og over tre år. Dette tilsier at bemanningen også økes tilsvarende, med å ha én ansatt ekstra på hver avdeling.

Ved å øke antall barn, vil det også være behov for flere pedagoger. Jfr. forskrift til barnehageloven:

Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager:

§ 1 Norm for pedagogisk bemanning

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning. Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder pr. 7 barn under tre år og én pedagogisk leder pr. 14 barn over tre år.

Ved å ha en storavdeling med 24 barn, må det være to pedagoger og to assistenter, det samme gjelder for en småbarnsavdeling med 12 barn eller med en blandet avdeling med store og små barn.

I tillegg er Håja barnehage bygget med 5 identiske avdelinger. Det vil si at det er lagt til rette for at det kan være både store og små barn på alle avdelinger; de har like store arealer, det er stellebord på alle bad og det er soveskur tilpasset i nærheten av avdelingene. Dette gjøre at man ikke har bygningsmessige begrensninger ved opptak av barn. Barnetallet svinger og en periode kan det være behov for mange småbarnsplasser, mens andre ganger er de flere større barn.

Barnehageloven sikrer barn rett til plass i barnehage:

§ 12 a Rett til plass i barnehage.

Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om plass, har etter søknad rett til å få plass fra august. Barn som fyller ett år i september, oktober eller november, har rett til plass innen utgangen av den måneden det fyller ett år.

Hammerfest kommune har utvidet denne retten, ved å ha vedtatt at alle som søker plass i løpet av hele året skal få plass. Det fordrer at de har barnehager som er rustet til å ta imot barn gjennom hele barnehageåret.

I Håja barnehage har de lagt forholdene til rette for dette, ved å ha bygd store nok lokaler til å ta imot flere barn innenfor hver avdeling. Pedagognormen har imidlertid vært vanskelig å oppfylle, da det ikke er nok utdannede pedagoger å oppdrive når det lyses ut stillinger. Pr. i dag har de i to av de fem avdelingene fått ansatt en ekstra pedagog, slik at de kan ta inn så mange barn som det arealmessig er plass til.

SAKSVURDERING:

I forslaget til ny barnehage i Kvalsund er det tegnet inn 4 avdelinger; to for barn 1-3 år og to for barn 3-6 år. Kvalsund kommune vil foreslå at man i stedet bygger 3 store, like avdelinger, jfr. det som er beskrevet i Håja barnehage, og der man ikke begrenser småbarnsplasser til bare to av avdelingene. Hvis det da skulle bli behov for flere småbarnsplasser, er ikke de to storavdelingene beregnet til dette ved at de bl.a. ikke har stallebord.

Muligheten for å ta inn like mange barn er fortsatt til stede:

Fire avdelinger med to småbarns- og to store avdelinger har plass til:

$$9 + 9 + 18 + 18 = 54 \text{ barn}$$

Tre avdelinger med blandet opptak har plass til:

$$\text{En liten avdeling, en blandet avdeling, en stor avdeling: } 12 + 16 + 24 = 54 \text{ barn.}$$

I tillegg kan man justere plassering av barn på avdelingene ut fra behovet fra år til år, uten å begrenses av om avdelingene er tilpasset små eller store barn, hvis alle avdelingene er like.

Man må også kunne ta høyde for at det kan komme barn med f.eks. store fysiske funksjonshemminger, der behov for blant annet stallebord vil være til stede gjennom hele barnehageløpet. Et slikt barn skal ikke måtte behøve å være på en liten avdeling for 1-3-åringer også etter at det er fylt 4 år, på grunn av at det ikke er stellemuligheter på storavdeling. Denne problemstillingen har de erfart i Håja barnehage, og de er fornøyd med at lokalene er universelt utformet, slik at de kan håndtere dette på en god måte for de barna det gjelder.

Ved å bygge 4 avdelinger i Kvalsund barnehage, vil det etter dagens behov være barn til 3 avdelinger. Den fjerde avdelingen vil da stå tom inntil videre. Ved å bygge 3 større avdelinger, får man tatt i bruk alle avdelingene og kan i starten ansatte én ekstra pedagog på den ene avdelingen, slik at man kan ta imot søkere gjennom hele året. Når Kvalsund blir en del av Hammerfest kommune, vil også Kvalsund barnehage komme inn under samme ordning som Hammerfest har i dag, med løpende opptak gjennom året. Da må man også være rustet til å ta inn barn fortløpende.

Bygges det 4 avdelinger der den ene står tom og det kommer søkere som trenger plass i januar, vet man av erfaring at det vil bli vanskelig å skaffe personale midt i barnehageåret.

For Kvalsund vil det således være mest hensiktsmessig å planlegge for 3 store, identiske og universelt utformede avdelinger, med noe ekstra personale, slik at en kan tilby plass til de som måtte ha behov, uansett når på året det måtte gjelde.

Økonomisk burde dette også kunne svare seg, da man slipper unna med et bade/-stillerom og et kjøkken mindre ved å kutte den fjerde avdelinga. Disse er ekstra kostnadskrevende rom å innrede. Slikt sett vil en justering av antall avdelinger ikke medføre en økt utgift for kommunen, men holde seg innenfor den rammen som er tenkt til nytt barnehagebygg.

Dette forslaget til endring av tegningene fra 4 avdelinger til 3 er tatt opp med prosjektlederne i Hammerfest kommune, og de bemerker at rent bygningsmessig vil det være kostnadsbesparende, der en går ut fra at bygningskroppen vil være så å si lik eksisterende forslag og at endringene vil være på indre arealer.

Rådmannens tilråding:

Kvalsund kommune vedtar å endre plantegninger til nye Kvalsund barnehage fra 4 ordinære avdelinger til 3 større, universelt utformede avdelinger, jfr. løsningen i Håja barnehage i Hammerfest.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Formannskapet

Saksbehandler: Mari Stevning Bekken

Arkiv: C

Arkivsaksnr.: 18/880

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
29/18	Omsorgs- og oppvekstutvalget	15.10.2018
21/18	Rådet for eldre og funksjonshemmede	24.10.2018
62/18	Kommunestyret	01.11.2018
62/18	Kommunestyret	
41/18	Formannskapet	27.11.2018
2/18	Kommunestyret	13.12.2018
19/19	Omsorgs- og oppvekstutvalget	16.09.2019
17/19	Rådet for eldre og funksjonshemmede	17.09.2019
25/19	Ungdomsrådet	18.09.2019
35/19	Formannskapet	01.10.2019
/	Kommunestyret	15.10.2019

**HANDLINGSPLAN FOR SAMISK SPRÅK OG KULTUR I
KVALSUND KOMMUNE 2019-2024**

Omsorg- og oppvekstutvalgets innstilling:

Kvalsund kommunestyre vedtar den vedlagte handlingsplanen for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune 2019-2024.

Kvalsund Ungdomsråds uttalelse:

KUR støtter Handlingsplan for samisk språk og kultur i 2019-2024, fordi folk får brukt morsmålet sitt mer aktivt. Og vi ønsker at man skal ha mulighet til å opplære seg i morsmålet sitt, i forbindelse med barnehage og skolegang.

Rådet for eldre og funksjonshemmedes uttalelse:

Det passer ikke inn i denne saken å ta med forhold til kvensk språk og kultur. REF støtter rådmannens forslag:

Kvalsund kommunestyre vedtar den vedlagte handlingsplanen for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune 2019-2024.

VEDLEGG:

- Handlingsplan for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune 2019-2024

SAKSOPPLYSNINGER:

I sitt møte 01.11.2018 ba Kvalsund kommunestyre om en ny utarbeidelse av handlingsplan for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune:

«Det fremlagte planutkastet er for lite konkret og mangler også sentrale områder som bør beskrives i en slik plan. Dette gjelder i særlig grad samisk identitet og kultur.»

Kommunestyret ber derfor rådmannen utrede dette nærmere før planen legges frem for ny politisk behandling innen 30.06.2019. Det vises også til vedtatt handlingsplan fra Tromsø kommune og nasjonal handlingsplan i dette arbeidet. Dessuten bør også Hammerfest kommune trekkes inn i planarbeidet, da kommunene skal slås sammen til en kommune med virkning fra og med 2020. Formannskapet gis i oppdrag å oppnevne 3 pol. representanter i en arb.gruppe sammen med administrasjonen.»

På bakgrunn av dette vedtaket ble det opprettet en arbeidsgruppe bestående av administrasjonen og folkevalgte, valget av disse ble delegert til formannskapet. I sitt møte 27.11.2018 valgte formannskapet følgende politiske representanter til arbeidsgruppa; «Ingar Eira, Ap, Ellen Johansen, KrF Yngve Nilsen, SV». Oppvekst- og kultursjef, Turid Pedersen, har vært representanten fra administrasjonen.

Kvalsund kommune har nå utarbeidet et nytt forslag til handlingsplan for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune. Handlingsplanen har vært ute på høring til berørte parter og aktører. Det har ikke innkommet noen høringsinnspill.

I utarbeidelse av den fremlagte handlingsplanen har det blitt gjort forandringer i forhold til forrige handlingsplan. Blant disse er at alle områder i planen og tiltak innenfor disse

er konkretisert og kostandsberegnet. Samtidig er det historiske grunnlaget og språksituasjonen i Kvalsund kommune i dag belyst i handlingsplanen.

Arbeidsgruppa har hatt ett møte og ellers hatt kontakt per epost. To av de folkevalgte representantene i arbeidsgruppa har kommet med skriftlige innspill til planen.

SAKSVURDERING:

I Kvalsund kommune har innbyggerne norsk, samisk og kvensk bakgrunn. Kvalsund kommune har ansvar for å legge forholdene til rette for samisk språk, kultur og identitet for befolkningen i kommunen.

En handlingsplan for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune vil kunne bidra til å styrke samisk kultur, språk og identitet blant innbyggere med samisk tilknytning og/eller bakgrunn i Kvalsund kommune.

Ved utarbeidelse av den nye fremlagte handlingsplanen for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune, har tatt kommunestyrets vedtak av 01.11.2018 blitt tatt i betraktning. Spesielt mer konkrete tiltak, kostandsberegning og faktisk nåværende situasjon i kommunen. De folkevalgte representantenes deltakelse i arbeidsgruppa har også bidratt til at de politiske ønskene og merknadene har blitt vektlagt i utarbeidelse av planen.

Rådmannens tilråding:

Kvalsund kommunestyre vedtar den vedlagte handlingsplanen for samisk språk og kultur i Kvalsund kommune 2019-2024.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Formannskapet

Saksbehandler: Gunnar Lillebo

Arkiv: U41 &13

Arkivsaksnr.: 19/750

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

36/19 Formannskapet

01.10.2019

**HØRING - FORSLAG OM Å UTVIDE DELTAKELSEN I DET
KVOTEREGULERTE FISKET ETTER KONGEKRABBE**

Ordførers innstilling:

Kvalsund kommune tilrår at resterende kommuner i Finnmark inkluderes samtidig i det kvoteregulerte kongekrabbefiske. Dette bør skje så raskt det praktisk er mulig å gjennomføre. Begrunnelsen er at en trinnvis innføring av kommunene som ikke er inkludert i det regulerte krabbefisket, vil virke urettferdig og oppfattes som forskjellsbehandling av fiskere i andre kommuner.

VEDLEGG:

- Høringsdokument fra Nærings- og Fiskeridepartementet datert 9. juli 2019.

SAKSOPPLYSNINGER:

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt ut et høringsforslag med svarfrist 25. september om å utvide deltakelsen i det kvoteregulerte fiske etter kongekrabbe i det kvoteregulerte området øst for 26 grader øst i Øst-Finnmark. Forslaget er at fartøy fra alle kommunene i Finnmark som oppfyller vilkårene for å delta, skal få delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe. De kommunene som i dag ikke er omfattet, er: Hasvik, Hammerfest, Kvalsund, Loppa og Alta.

Bakgrunnen for forslaget er å finne i Meld.St.17 (2014-2015) «Evaluering av forvaltningen av kongekrabbe». I meldingen ble det konkludert med at deltakelsen i fisket ikke kunne øke av hensyn til å opprettholde lønnsomheten i kongekrabbefisket, at fartøyene i det frie fisket vest for det kvoteregulerte området oppnår god lønnsomhet, og at prinsippet om at de som fikk sitt opprinnelige fiskeri ødelagt av kongekrabbens inntreden er de som skal ha størst rett til å høste av den, ligger fast. Det ble i evalueringsmeldingen også introdusert et nytt prinsipp om at det er et mål å utnytte kongekrabberessursen på en måte som resulterer i god lønnsomhet både for enkeltaktør og for næringen som helhet, herunder fiskemottak i Øst-Finnmark.

Nærings- og Fiskeridepartementet synes å ha bestemt seg for å utvide det regulerte området for kongekrabbefiske til å gjelde hele Finnmark. Av den årsak legger departementet fram 2 forslag til utvidelse av kvoteregulert krabbefiske.

1. Inkludere de resterende kommuner i Vest-Finnmark samtidig
2. Trinnvis inkludering med en eller flere kommuner

SAKSVURDERING:

Fiskere i Kvalsund kommune har i dag ingen adgang til det regulerte området for krabbefiske øst for Porsangerfjorden (26 grader Ø). Kongekrabben er en verdifull ressurs som oppnår høy pris i markedet. Kongekrabbefisket skal være et supplement til annet fiske, og er ikke et hovedfiskeri, men et viktig supplement til lønnsomhet for fiskere. I dag kan en hel kongekrabbekvote fiskes på få ukers fiskeriaktivitet.

I Kvalsund er det 13 registrerte båter som kan delta i slikt krabbefiske. Departementet ber om innspill for de 2 framsatte forslagene.

Det synes å være opplagt at økning av antall fartøy i fiskeriet vil gi redusert fangstverdi for den enkelte fisker. Samtidig er lønnsomheten i dette fisket godt, og det bør kunne deles på flere. En annen faktor er at prisen er også stigende og etterspørreselen etter krabbe er økende. Dette kan ha noe å si for inntjeningen til den enkelte fisker. På den annen side er kongekrabbebestanden i det kvoteregulerte område blitt hardt beskattet i en årrekke, og økt deltakelse kan føre til økt press på bestanden, selv om området utvides.

Hva angår de framsatte forslagene om enten å inkludere resterende kommuner i Finnmark samtidig eller en gradvis inkludering, vil dette være betinget av kommunen er inkludert i regulert område eller ikke. Det er grunn til å anta at kommunene som ikke kan delta i krabbefisket i regulert område ønsker dette snarest mulig. Dette med hensyn til egne fiskere og utnyttelse av en verdifull ressurs. Med dette som bakgrunn synes forslaget om en felles inkludering av restkommunene i Finnmark som det beste alternativet. Et potensielt tap av inntekt for de som allerede har kvote i dag er beregnet til om lag 18 %, i kroneverdi tilsvarer dette om lag 70 000. En hel kvote i dag har en verdi på kr 390 000,-. Dette antas å være overkommelig.

Et annet forhold er at en trinnvis innføring av kommuner som ikke er inkludert i regulert område er at dette kan oppfattes som en forskjellsbehandling mellom kommunene og fiskere.

Rådmannens tilråding:

Kvalsund kommune tilrår at resterende kommuner i Finnmark inkluderes samtidig i det kvoteregulerte kongekrabbefiske. Dette bør skje så raskt det praktisk er mulig å gjennomføre. Begrunnelsen er at en trinnvis innføring av kommunene som ikke er inkludert i det regulerte krabbefisket, vil virke urettferdig og oppfattes som forskjellsbehandling av fiskere i andre kommuner.

Gunnar Lillebo

rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Formannskapet

Saksbehandler: Mari Stevning Bekken

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 19/853

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

37/19 Formannskapet

01.10.2019

**HØRING - NVES FORSLAG TIL EN NASJONAL RAMME
FOR VINDKRAFT PÅ LAND**

Leders innstilling:

1. Kvalsund kommune mener at det må legges opp til økt lokal og regional medbestemmelse i vindkraftsaker dersom Nasjonal ramme for vindkraft skal være retningsgivende for vindkraftutbygginger. Dette vil føre til større aksept for utbygginger og gi mindre konflikter. Dagens konsesjonsordning må endres, og kommunen må få tilbake myndigheten til å beslutte arealplaner for anleggene (dagens detaljplan/MTA-plan), evt. at det innføres en «vetorett» for kommunene.
2. Dersom det skal vedtas en nasjonal ramme for vindkraft må det i denne rammeplanen tas større hensyn til de regionale planene, og kommunene og fylkeskommunene må være med å definere områdene som skal være med.
3. Kvalsund kommune mener det må innføres ordninger som gjør at kommunene kompenseres for ulempene det medfører å være vertskommune for vindkraft. Det bør her ses på hvordan vannkraftkommuner kompenseres gjennom blant annet konsesjonskraft, konsesjonsavgifter, eiendomsskatt og naturressursskatt.
4. Kvalsund kommune ber om at følgende områder tas ut av område 44 i forslaget til nasjonal ramme, og ekskluderes:

Område	Begrunnelse
Seiland	Vanskelig tilgjengelig område hvor det vil bli store naturinngrep ved bygging. Nærheten til Seiland nasjonalpark. Viktig friluftsområde.
Repparfjorddalen, sørøst for E6 fra Skaidi mot Sennalandet	Stort hyttefelt langs hele traseen. Viktig friluftsområde. Reindriften er allerede under stort press i området.
Kvaløya	Tidligere avslått fra NVE med begrunnelse i den totale inngrepssituasjonen for reinbeitedistrikt 20. Store deler av de mest aktuelle arealene er nedslagsfelt for vannverk.

VEDLEGG:

- NVEs nettside: Nasjonal ramme for vindkraft med oppdatert kunnskapsgrunnlag - <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/?ref=mainmenu>
- NIBR-rapport 2019:14
<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/forskning-og-utvikling/fou-rapporter/KS-vind-rapport-190821-NIBR-rapport-nr-2019-14.pdf>

SAKSOPPLYSNINGER:

Olje- og energidepartementet ga i brev av 9. februar 2017 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å lede et arbeid med å lage forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. NVEs faglige forslag foreligger nå i form av en rapport datert 1. april 2019. Forslaget inneholder et samlet kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft på land og et kart med forslag til det NVE mener er de mest egnede områdene for lokalisering av ny vindkraft.

Olje- og energidepartementet ønsker nå innspill til NVEs forslag til nasjonal ramme, og til om det bør fastsettes en nasjonal ramme for vindkraft i Norge. Departementet vil gjennomgå NVEs forslag og høringsuttalelsene før det tas endelig stilling til politikken for vindkraft på land. Høringsfristen er satt til 01.10.2019.

Bakgrunnen for oppdraget er at regjeringen ønsker å legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge. Regjeringen peker på at erfaringer tilsier at det er behov for i noe sterkere grad å styre hvor det søkes om konsesjon fremover. I følge

oppdragsbrevet er formålet med nasjonal ramme å bidra til at de beste vindkraftlokaliteten blir valgt når det søkes om konsesjon. Det opplyses at rammen skal bidra til økt forutsigbarhet, en mer effektiv konsesjonsbehandling og demping av konflikter.

Utdrag fra høringsbrevet:

NVE har etablert et kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft. Det er publisert 21 temarapporter basert på en gjennomgang av norsk og internasjonal litteratur, erfaringer fra konsesjonsbehandling av vindkraftsaker og fra vindkraftverk i drift. Miljødirektoratet og Riksantikvaren har utarbeidet 9 av rapportene, mens NVE har stått ansvarlig for de resterende. Dette er den mest omfattende kunnskapsgrunnlaget som har vært gjort av miljø- og samfunnsverknings av vindkraftverk i Norge.

I NVEs forslag er det pekt ut 13 områder som direktoratet mener er de mest egnede for vindkraft på land i Norge. Det er utarbeidet et kart som viser disse områdene. Også innenfor de utpekte områdene vil det være områder som ikke egner seg for vindkraft på grunn av konflikt med viktige interesser, eller som følge av mindre gode vindressurser. NVE har lagt vekt på unngå konflikter med viktige naturområder, og tatt betydelige hensyn til aktuelle tema, for eksempel friluftsliv, støy, fugle- og dyreliv, kulturminner og reindrift.

Utdrag fra forslaget til nasjonal ramme for vindkraft:

NVEs forslag til de mest egnede områder for ny vindkraft er et resultat av omfattende analyser. Disse analysene er utført på et overordnet nivå, og det er konsesjonsbehandlingen som skal avgjøre om et sted er egnet for vindkraft. Det følger av metodene som er anvendt at det vil være mange steder innenfor de utpekte områdene som er lite egnet for vindkraft. Samtidig kan steder utenfor områdene være egnet. Enkeltprosjekter må derfor vurderes konkret i en konsesjonsbehandling før det kan avgjøres om et sted er egnet for vindkraft. Kartet kan likevel brukes som et styringsverktøy for hvilke områder som vil bli prioritert framover. Det vil være mulig å søke om konsesjon også utenfor de utvalgte områdene. Som det framgår av oppdragsbrevet fra OED, skal det imidlertid være vanskeligere å få konsesjon i et område som ikke er pekt ut i den nasjonale rammen. NVE legger ikke opp til å gi slike saker samme prioritet.

NVE mener samtidig at noen typer konsesjonssaker bør behandles uavhengig av kartet med de utpekte områdene. Dette gjelder blant annet små vindkraftverk nær eksisterende infrastruktur og reetableringer og utvidelser av eksisterende vindkraftverk. Når det gjelder behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse for vindkraftverk med eksisterende konsesjon, legger NVE opp til å gi korte utsettelse

dersom det er pågående aktivitet eller andre gode grunner til at søknaden bør innvilges. Utover dette vil NVE bruke kartet på samme måte som for nye saker.

Til tross for at den tematiske analysen av produksjonsforhold viser at mange arealer i Nord-Norge har de beste produksjonsforholdene, ligger de fleste utpekte områdene i Sør-Norge. Det er to viktige grunner til at det ikke er pekt ut flere områder i nord. Den ene grunnen er begrenset nettkapasitet i Nord-Norge. Den andre grunnen er at NVE har lagt mye vekt på hensynet til samisk reindrift i analysene.

De områdene som likevel er pekt ut i Nord-Norge, er relativt store. Dette har vært et bevisst valg, og innebærer ikke at NVE mener at det kan bygges mange store vindkraftverk innenfor disse områdene. Hensikten med å peke ut relativt store arealer i områder med samisk reindrift, er å gi tilstrekkelig fleksibilitet til at det kan bygges noe vindkraft, uten at det medfører for store konsekvenser for grunnlaget for reindriften. Dette har vært en nødvendig tilnærming, da NVE ikke har hatt tilstrekkelig kunnskap om hvilke reindriftsområder som er viktigere enn andre.

Noen av de utpekte områdene er relativt små. Dette gjelder særlig områdene på Østlandet. Grunnen til dette er hovedsakelig at det finnes få sammenhengende områder med gode produksjonsforhold i denne delen av landet. Områdene har imidlertid blitt vurdert som så store at de ikke er prosjektspesifikke, og derfor blitt med i NVEs forslag.

I Finnmark er det et område som er utpekt som aktuelt område for vindkraft Finnmark, dvs. område 44 Vest-Finnmark.

NVE: Område 44 – Vest Finnmark

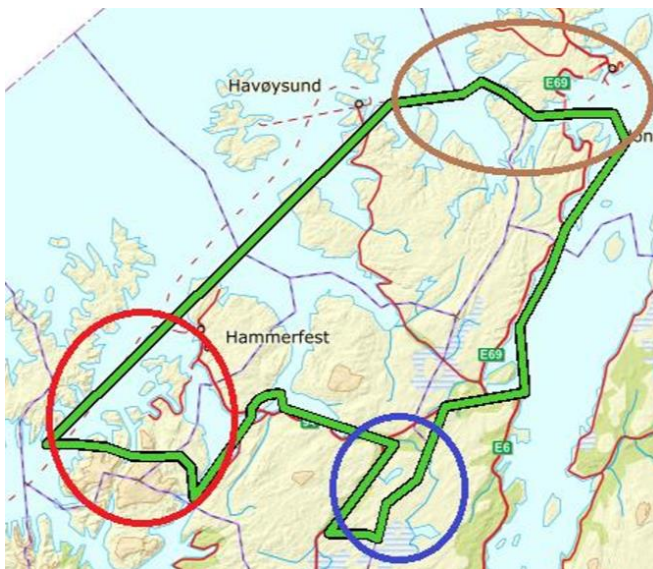
Området omfatter Porsangerhalvøya, Kvaløya og deler av Seiland, og inkluderer arealer mellom Porsangerfjorden, Magerøysundet, Rolvsøysundet og Sørøysundet. Området ligger i en mellomsone med relativt skjermede fjorder mellom den ytre kyststripa og innlandsområder i overgangen til vidda. Landformene er myke, og området er preget av relativt store arealer med begrenset infrastruktur. Det er få og små eksisterende naturinngrep. I Måsøy er det søkt om konsesjon for Snefjord vindkraftverk. Avgrensningen følger i all hovedsak grensene

til det opprinnelige analyseområdet eller til eksklusjonsforslagene fra Miljødirektoratet. Unntaket er den nordlige grensen, som følger Magerøysundet. Denne grensen er blant annet satt på grunn av viktige reiselivs- og forsvarsinteresser på Magerøya.

NVE har sett på alternative avgrensninger av området:

NVE: Alternative avgrensninger - Område

44

En mulig avgrensning i vest er å ikke inkludere de østlige delene av Seiland i det utpekte området. De østlige delene av Seiland er mindre tilgjengelig enn resten av det utpekte området, og er også nær Seiland nasjonalpark og delvis innenfor et eksklusjonsforslag fra Riksantikvaren som NVE ikke har tatt til følge. Det kan også vurderes som naturlig å trekke den sørlige grensen nordover til E6. I nord kan det vurderes å inkludere noen områder på Magerøya. Det er i tillegg mulig å inkludere areal fra analyseområde 41 og 42, dersom det er ønskelig med et større område.

NVE: Hvorfor er området foreslått som et av de mest egnede?

Vest-Finnmark har noen av de beste produksjonsforholdene for vindkraft i landet, men det er pr. i dag dårlig kapasitet i transmisjonsnettene til å tilknytte ny kraftproduksjon. Nettkapasitet kan imidlertid på lang sikt bli en mindre begrensning på grunn av mulighetene for økt kraftforbruk og nye kraftledninger, eller alternative løsninger som ikke krever mye nettkapasitet. En slik løsning kan for eksempel være samlokalisering av vindkraftverk og hydrogen- eller ammoniakkproduksjon.

I det utpekte området er det viktige miljø- og samfunnsinteresser, og de viktigste interessene er knyttet til reindrift. NVE avsto i 2013 konsesjonssøknadene om Tyven (Hammerfest) og Kvalsund vindkraftverk, og i 2015 avsto OED søknaden om konsesjon til Falesrassa vindkraftverk. Begrunnelsen for avslagene var hovedsakelig virkninger for reindrift. Det utpekte området er imidlertid stort, og vi mener at det enkelte steder bør kunne bygges ut vindkraftverk med akseptable virkninger for reindriften. Til tross for dårlig nettkapasitet per i dag, framstår Vest-Finnmark som et av de mest egnede områdene for ny vindkraftutbygging i Norge, gitt de forutsetningene som er nevnt over. NVE har lagt mye vekt på de gode produksjonsforholdene i denne vurderingen. Store deler av området er også utpekt i den regionale planen for vindkraft som aktuelle vindkraftområder.

NVE: Hvilken type vindkraft er området egnet for?

Dersom nettkapasiteten til ny produksjon økes gjennom nytt forbruk og/eller nye kraftledninger, kan det være aktuelt med både små og store vindkraftverk. Området har store arealer med gode vindforhold, og det kan være aktuelt å samle inngrep ved å bygge ett eller flere store vindkraftverk innenfor det utpekte området. På grunn av samlet belastning for reindriften, bør det likevel ikke være aktuelt med mange store vindkraftverk som påvirker de samme reinbeitedistriktene.

Regionale planers rolle i vindkraftsaker

NIBR - OsloMet har på oppdrag fra KS gjort en studie på regionale planers rolle i vindkraftsaker. Se link øverst i dokumentet. Følgende er hentet fra rapporten:

Regjeringen signaliserte at regionale planer var løsningen for koordinering mellom forskjellige interesser og administrasjonsnivåer i Retningslinjer for vindkraft som utkom i 2007. Nærmest parallelt ble beslutningsmyndighet overført NVE i alle ledd (melding, konsesjon og utforming), da NVE overtok kommunens myndighet til å treffe arealbeslutninger ved endringene i plan- og bygningsloven (2008). For å sikre flernivå-koordinering, samt fylket og kommunen innflytelse, forutsatte Stortinget ved vedtakelse av plan- og bygningsloven i 2008 at konsesjonsmyndigheten både tar hensyn til regionale planer og gir kommunene stor grad av selvbestemmelse.

Representanter fra planmyndigheten i fylkeskommunene, fra fylkesmannen og fra kommuner hevder omleggingen medførte at NVE ble enerådende og at den ønskede flernivå-koordineringen for etablering av vindkraft i praksis opphørte. I denne studien bestilt av KS undersøker vi hvorvidt regionale planer for vindkraft har fungert etter intensjonen og hvordan konsesjonsprosessen eventuelt kan endres for å oppnå denne målsettingen etter at OED har bestilt Nasjonal ramme for vindkraft fra NVE. Denne er kun definert som et «kunnskapsgrunnlag» og er ingen formell plan, selv om myndighetene herved identifiserer 13 «mest egnede» områder for vindkraftutbygging

på til sammen 29.000 km² med beskjed til utbyggere om at det skal være vanskeligere å få konsesjon utenfor ett av disse områdene enn innenfor. Konsesjonsprosessen blir, som før, styrt av NVE. I vår studie finner vi følgende svar på de fire hovedspørsmålene KS stiller:

Kun seks av 19 fylker har utarbeidet regionale planer for vindkraft. Våre informanter mener dette skyldes at NVE og OED alene har full beslutningsmakt over alle deler av konsesjonsprosessen for vindkraft og i praksis velger å se bort fra anbefalingene i de regionale planene. Nyttan av en relativt ressurskrevende prosess med å utarbeide slike regionale planer står derfor ikke i forhold til den lille innflytelsen de regionale planene i praksis har hatt. Dette inntrykket forsterkes av at ingen av de seks fylkene har valgt å oppdatere de eksisterende regionale planene i henhold til standard fireårig rullering av planer.

Forarbeidene til plan- og bygningsloven uttrykker at konsesjonsmyndigheten skal ta hensyn til både regionale planer og kommunenes vurderinger. NVE, og OED, mener at loven ikke pålegger dem å følge dette, og at de som sektormyndighet står fritt i sine vurderinger i konsesjonsbeslutningene. Samtidig forteller informanter om at regjeringen har uttrykt politisk ønske om å gi kommunen vetorett mot utbygging, men ingen rett til å bygge ut hvis NVE ikke finner prosjektet samfunnsøkonomisk lønnsomt. NVE anslår at de implisitt og eksplisitt har avslått 60 prosent av alle foreslåtte prosjekter.

Det er derfor avgjørende å finne institusjonelle systemer som sikrer konsensusløsninger med størst mulig aksept i befolkningen. Vindkraftkonsesjonssystemet må derfor i mye større grad nennsomt tilpasses det ordinære flernivå-demokratiet, og i større grad forholde seg til plansystemet etter pbl (2008), fordi planer er ment å være viktige samordningsinstrument. For legitimiteten til konsesjonssystemet hos befolkningen, er det avgjørende at deres stemme har blitt hørt (ikke nødvendigvis får gjennomslag) i transparente og demokratiske prosesser, for å akseptere og respektere et utfall som eventuelt går mot deres preferanser.

I tillegg kan skattlegging av ressursrenten for utdeling til kommuner og fylker trolig øke populariteten hos mange.

Lokale inntekter

NIBR - OsloMet har i ovennevnte studie også sett på sett lokale inntekter fra vindkraftanlegg. I rapporten står det følgende:

Kommunene mottar i dag eiendomsskatt for næringseiendom (tidligere benevnt «Verker og bruk»), på 0,7 prosent av anslått verdi. Denne er nå vedtatt senket til 0,5 prosent i 2020. Den anslåtte verdien er i utgangspunktet investeringskostnad, men anleggets verdi takseres på nytt i seinere år. Erfaringene så langt viser at verdien halveres i løpet av en tiårs periode. Norge har innførte spesielt gunstige avskrivingsregler for vindkraftinvesteringer i 2015 med full avskrivning over fem år, men dette gjelder kun for utregning av selskapsskatten og ikke eiendomsskatten.

Effekten ved utbygging på den lokale økonomien har vist seg å være begrenset til oppdragsvirksomhet for lokale entreprenører i utbyggingsfasen, og noen få ansatte til å drifte anleggene når de først er ferdigstilt. Kommunene mottar eiendomsskatt, eventuelt betaling/finansiering av aktiviteter gjennom frivillige avtaler, for en beskjeden sum. I våre tilfeller ligger disse kommunale inntektene på 3-10 millioner kroner i året, og utgjør dermed kun en brøkdel av det årlige totalbudsjettet i størrelsesorden 1 – 1,5 milliarder kroner. Grunneiere mottar rundt 50.000 kr. pr. vindmølle på sin eiendom i årlig støtte. Noen store summer blir heller ikke dette. Høyeste enkeltutbetaling anslått er 0,5 million kr. i året.

Endring av skatteregime

Rapporten fra NIBR - OsloMet beskriver også mulig endring av skatteregimet for utbyggere:

Skattesystemet bestemmer hvor mye utbygger må betale til det offentlige, evt. motta i subsidier, og ditto gir det tilsvarende inntekter for det offentlige. Nivå for skattlegging påvirker attraktivitet for begge sider. Norge innførte særs gunstig ordning med fem års linear avskrivning av hele investeringsbeløpet, det vil si at i praksis vil utbygger dermed betale minimalt med selskapsskatt i denne perioden.

De betaler i dag kun eiendomsskatt på 0,5 prosent av verdien på anlegget, satt ned fra 0,7 prosent som tidligere gjaldt for den daværende skattekategori «verker og bruk». Kommuner uten eiendomsskatt har ofte framforhandlet avtaler om «frivillig» bidrag til kommunen ved implisitt eller eksplisitt å true med å uttale seg mot en eventuell konsesjon eller innføre eiendomsskatt. Som tidligere vist har NVE i praksis gitt kommunene vetorett, og det er derfor avgjørende for utbyggere å holde seg inne med kommunen. Slik kommunal maktutøvelse skaper nå problemer for utbyggerne siden investeringene ofte er finansiert av internasjonale fond og multinasjonale selskaper kjøper strømmen. Disse frykter at slikt frikjøp fra kommunale innsigelser vil definere selskapet som korrumpert og/eller umoralsk.

Det har medført at vindkraftselskapene og deres interesseorganisasjon NORWEA nå argumenter for at utbyggerne skal betale skatt til vertskommunene. Kommunenes «krav» blir da en klart definert rettighet og dermed slipper utbyggerne og finansieringskildene fri fra korrupsjonsmistanken. Like viktig er at skatt til kommunene vil gjøre dem mer velvillig innstilt til utbygging. I praksis har disse fått lite igjen for arealavståelsen, jf. diskusjon i kapittel 3.5. Mange av våre informanter sier at de «har ofret nok og vil ikke ha flere» i sin kommune.

Denne stemningsbølgen kan fort snu hvis det innføres nye skatter som tilfaller kommune og fylke. Finansdepartementet har nedsatt et ekspertutvalg til å vurdere beskatning av vannkraft med leveranse 1. oktober 2019, ledet av tidligere NVE direktør Per Sanderud (FIN, 2018). Sanderud-utvalget har underveis i arbeidet inkludert beskatning av vindkraft med uttalt begrunnelse at skatteinnretningen er ment å være næringsnøytral (Europower, 2018). OED instruerer: «Videre kan utvalget se på om forskjell i beskatning mellom vannkraftnæringen og andre næringer skaper uheldige vridninger» (FIN, 2018). Ressursrenten i vannkraftkraftproduksjon beskattes i dag på to måter:

Grunnrenteskatt: Beskatning av renprofitt som tilfaller staten. For vannkraft vil skattesatsen for 2019 være 37 prosent. Grunnrenteskatten beregnes på grunnlag av produksjon time for time, multiplisert med spottprisen, med fradrag av driftskostnader og avskrivninger.

Naturressursskatt: Brutto inntektsskatt som tilfaller kommuner og fylkeskommuner. Den beregnes av kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er 1,3 øre per kWh. Av dette tilfaller 1,1 øre kommunen, og 0,2 øre fylkeskommunen. Naturressursskatten er overskuddsuavhengig, og kan utlignes krone for krone mot ordinær inntektsskatt, det vil si kraftselskapets skattbare inntekt reduseres tilsvarende naturressursskatten.

Sanderudutvalget har ikke offentliggjort noen vurdering av hvilke type skatt eller skattetrykk som de anbefaler for vindkraftsektoren, kun et prinsipp om næringsnøytralitet som innebærer at vindkraft og vannkraft skal stå overfor de samme betingelsene slik at det ikke er skattesystemet som vrir næringslivet mot en eller annen krafttype. Vi kan dermed forvente at det nye skattesystemet for vindkraft vil gi samme utslag for produsentene som det vannkraftsektoren opplever i dag.

Men fordelingen mellom stat og kommune/fylke er en politisk beslutning med uavklart utfall. Den prosentvise grunnrenteskatten for vindkraft kan like gjerne tilfalle kommune og fylkeskommune som stat i framtiden. Det er også viktig å merke seg at Naturressursskatten som tilfaller kommune/fylke er fastlagt i nominell monetær

størrelse. Siden staten har prosentvis beskatning stiger derimot inntektene når generell inflasjon også driver opp prisen på elektrisitet. Kommunen og fylkes relative andel synker derfor hvert år. Beregninger viser at disse inntektene til fylke/kommune har økt svakt fra 1,3 til 1,6 milliarder i tidsrommet 1997-2017, mens statens inntekter økte fra marginale 0,3 til hele 6,4 milliarder i samme tidsrom (Statistisk sentralbyrå på oppdrag fra Samarbeidende kraftfylker, gjengitt i Thema (2018)).

Denne vridningen fra kommunale/fylkeskommunale til statlige skatteinntekter viser at lokal rett til egne naturressursene står stadig svakere. En forklaring kan være at det økte rammetilskuddet fra stat til kommune er blitt en viktigere finansieringskilde.

Lokal og regional næringsutvikling

I følge studier Norconsult har gjort er den største delen av verdiskapningen i forbindelse med vindkraft knyttet til anleggsfasen. Studiene viser at i byggefasen går 60 % av totalkostnadene i et vindkraftverk til vindturbiner fra utlandet (2016). Norsk andel av totalkostnadene har imidlertid økt de siste årene fra 26 % til 36 %. Lokal verdiskaping er derimot nede i 2 – 14 %.

I driftsfasen så vil det være avgjørende for størrelsen på lokal verdiskaping og sysselsetting om drift og tyngre vedlikehold utføres av lokalt personell. Reservekomponenter til vindturbiner og spesialisttjenester vil normalt måtte hentes utenfra.

Nye kraftlinjer

Når det gjelder kraftlinjenettet skjer det/skal det skje mye i Finnmark framover. Bygging av 420kV-linje fra Balsfjord til Skaidi er godt i gang. Ledningen forventes ferdig bygd fram til Alta i slutten av 2020, og fram til Skaidi innen utgangen av 2022.

Ny 420 kV-linje fra Skaidi til Hammerfest er konsesjonssøkt, og Statnett forventer endelig konsesjon fra OED i 2020, oppstart i 2021, og ferdigstillelse i 2025. Statnett planlegger å sende en konsesjonssøknad for ny 420 kV-linje fra Skaidi – Adamselv i løpet av 2020.

Bygging av linjene på strekningene Balsfjord – Skaidi og Skaidi – Hammerfest synes å være med i NVE's grunnlag for forslag om områder for vindkraft.

Statnetts beslutning om å starte prosessen for strekningen Skaidi – Adamselv kom etter at NVE's forslag ble ferdigstilt, og synes derfor ikke i samme grad å ha vært tatt hensyn til. Hvorvidt NVE med denne kunnskapen ville foreslått områder for vindkraft på strekningen Skaidi – Adamselv, er vanskelig å si.

Havvind

Til orientering kan nevnes at samtidig med denne høringen om nasjonale rammer for vindkraft på land, har OED sendt ut på høring et forslag om åpning av områder for vindkraft til havs. Ett av de områdene som er foreslått åpnet er Sandskallen – Sørøya. Området ligger i havet vest for Sørøya, utenfor Hammerfest og Hasvik kommuner (utenfor kommunenes grenser).

Det bør allerede på nåværende tidspunkt signaliseres at det er viktig at eksisterende brukere av områdene (spesielt fiskerirelaterte interesser) må særskilt hensyntas, og at det så langt det er mulig bør ligge som prinsipp at slike installasjoner etableres i tilknytning til områder med allerede eksisterende faste installasjoner som f.eks. oljeplattformer.

SAKSVURDERING:

I høringsbrevet opplyser Olje- og energidepartementet at de ønsker innspill til NVEs forslag til nasjonal ramme, og til om det bør fastsettes en nasjonal ramme.

I forslaget til nasjonal ramme uttrykker NVE at kartet, som viser de utpekte områdene, kan brukes som et styringsverktøy for hvilke områder som vil bli prioritert fremover. Det kan også gis konsesjon utenfor disse områdene, men det legges opp til at det skal bli vanskeligere å få konsesjon utenom.

Det har vært undersøkt hvilken påvirkning fylkeskommunene og kommunen har på avgjørelser om vindkraftutbygginger. I rapporten fra NIBR - OsloMet påpekes det at NVE og Olje- og energidepartementet i liten grad har fulgt regionale vindkraftplaner. Finnmark er et av 6 fylker som har utarbeidet regional plan. I den regionale planen for Finnmark var det angitt utredningsområder både i Vest- og Øst-Finnmark. I den nasjonale rammen er det kun tatt med områder i Vest-Finnmark.

I tillegg kommer det frem i rapporten at misnøyen med manglende regional og kommunal innvirkning på konsesjoner øker. Mye konflikt har dessuten oppstått også etter at konsesjoner til vindkraftutbygginger er gitt. Prosesser og avgjørelser som i dag gjøres i miljø-, transport- og anleggsplanen (MTA-planen) har skapt store frustrasjoner lokalt. At disse prosessene og avgjørelsene ble tatt ut av plan- og bygningsloven i 2008 har gitt betydelige problemer. Blant annet på grunn av manglende lokal vurdering og forankring av mange vindkraftutbygginger.

Kommunene og fylkeskommunene har altså for dårlig mulighet til å påvirke avgjørelsen i vindkraftsaker. Energiloven, konsesjonsprosessen,

utbyggingsplanleggingen og forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land gir ikke grunnlag for et godt system for å ivareta lokalbefolkning og kommunesektorens behov i vindkraftsaker. Lovverket bør endres slik at kommuner og fylkeskommuner får en sentral rolle i saksbehandlingen. Hensyn knyttet til demokrati, helhetlig planlegging og fornuftig naturressursforvaltning krever at det utvikles et nytt og bedre system for behandling av vindkraftsaker. Kommunene må kunne si ja eller nei til aktuelle prosjekter, altså ha en vetorett. Rådmannen vil foreslå at Plan- og bygningsloven legges til grunn for behandling av detaljplan i forbindelse med vindkraftutbygginger.

Når det gjelder spørsmålet om det i det hele tatt skal være en nasjonal ramme for vindkraft så mener rådmannen at en slik ramme gir mulighet for en mer helhetlig planlegging, og kan brukes til å skjerme områder som av forskjellige årsaker ikke bør bebygges. Det vil også gi mer forutsigbarhet for alle parter. Men det må da også være slik at kommunene og regionene må være med og definere hvilke områder som skal være med i rammen, og også ha avgjørende myndighet når det søkes om et konkret utbyggingsprosjekt.

Når det gjelder inntekter fra vindkraftutbygginger, så får kommuner som har vedtatt eiendomsskatt en eiendomsskatt på maksimum 7 promille av anslått verdi på anlegget. Erfaringer viser forøvrig at verdien av selve anlegget halveres i løpet av en tiårs periode (Rapport NIBR - Oslo Met).

Som eksempel har Måsøy kommune en årlig inntekt på omkring kr. 600.000,- fra Arctic Winds anlegg på Havøygavlen. Dette anlegget ble ferdigstilt i 2002 og har 16 vindmøller med en årsproduksjon på 100 GWh. Kommunen har en eiendomsskattesats på 4 promille.

Kommunene har i dag for lite igjen for å tillate vindkraftutbygginger, og kommunene bør derfor kompenseres i større grad for de ulemper slike utbygginger fører med seg. Vannkraftkommuner kompenseres i dag gjennom blant annet konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og naturressursskatt i tillegg til eiendomsskatt. Det må ses på en tilsvarende ordning for vindkraftutbygginger.

I forbindelse med utarbeidelse av forslaget til nasjonal ramme er det i temarapporten «Friluftsliv» utarbeidet et kartsett med friluftsområder av nasjonal betydning. Det opplyses at det ikke fins tilstrekkelig oversikt til å utarbeide et kartsett med friluftsområder av vesentlig regional betydning. Dette er en svakhet med rapporten, og forsterker behovet for at lokale og regionale myndigheter må komme sterkere med i konsesjonsbehandlingen.

Dersom det skal vedtas en nasjonal ramme for vindkraft, bør området som er foreslått i Vest-Finnmark innskrenkes noe. I NVEs forslag til nasjonal ramme er det allerede nevnt en mulighet for å avgrense området ved å ta ut området som er foreslått på Seiland. Dette er et vanskelig tilgjengelig område, og er også nært Seiland nasjonalpark. Det er videre et viktig friluftsområde. Området er også delvis innenfor et

eksklusjonsforslag fra Riksantikvaren. Administrasjonen foreslår at dette området ekskluderes.

En annen alternativ avgrensning som er nevnt forslaget er å fjerne området sørøst for E6 i Repparfjorddalen. Dette er et viktig friluftsområde, samtidig som det er et viktig hyttefelt langs hele traseen i Repparfjorddalen. Reindrifta er også under stort press i området. Det foreslås at også dette området ekskluderes.

SAE Vind DA søkte 26.08.2005 om bygging av vindkraftverk i Tyven-området på Kvaløya. Søknaden ble avslått og meddelt i brev av 11.01.2013. Begrunnelsen var som følger: *Basert på den samlede inngreps situasjonen for reinbeitedistrikt 20, har NVE etter en helhetlig vurdering kommet til at Hammerfest vindkraftverk ikke kan meddeles konsesjon.*

Med den begrunnelsen som er gitt for avslaget kan administrasjonen ikke se at det kan gis konsesjon for vindkraftverk på Kvaløya. Store deler av de mest aktuelle stedene for vindkraftverk er dessuten nedslagsfelt for vannverk (Hammerfest, Rypefjord, Akkarfjord, Grøtnes og Stallogargo), og forurensning i disse områdene kan gi alvorlige konsekvenser for vannforsyningen. Det foreslås derfor at hele Kvaløya ekskluderes.

Rådmannens tilråding:

5. Kvalsund kommune mener at det må legges opp til økt lokal og regional medbestemmelse i vindkraftsaker dersom Nasjonal ramme for vindkraft skal være retningsgivende for vindkraftutbygginger. Dette vil føre til større aksept for utbygginger og gi mindre konflikter. Dagens konsesjonsordning må endres, og kommunen må få tilbake myndigheten til å beslutte arealplaner for anleggene (dagens detaljplan/MTA-plan), evt. at det innføres en «vetorett» for kommunene.
6. Dersom det skal vedtas en nasjonal ramme for vindkraft må det i denne rammeplanen tas større hensyn til de regionale planene, og kommunene og fylkeskommunene må være med å definere områdene som skal være med.
7. Kvalsund kommune mener det må innføres ordninger som gjør at kommunene kompenseres for ulempene det medfører å være vertskommune for vindkraft. Det bør her ses på hvordan vannkraftkommuner kompenseres gjennom blant annet konsesjonskraft, konsesjonsavgifter, eiendomsskatt og naturressursskatt.

8. Kvalsund kommune ber om at følgende områder tas ut av område 44 i forslaget til nasjonal ramme, og ekskluderes:

Område	Begrunnelse
Seiland	Vanskelig tilgjengelig område hvor det vil bli store naturinngrep ved bygging. Nærheten til Seiland nasjonalpark. Viktig friluftsområde.
Repparfjorddalen, sørøst for E6 fra Skaidi mot Sennalandet	Stort hyttefelt langs hele traseen. Viktig friluftsområde. Reindriften er allerede under stort press i området.
Kvaløya	Tidligere avslått fra NVE med begrunnelse i den totale inngrepssituasjonen for reinbeitedistrikt 20. Store deler av de mest aktuelle arealene er nedslagsfelt for vannverk.

Gunnar Lillebo
rådmann